

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2017 r.

Poz. 1627

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 18 sierpnia 2017 r.

w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne umożliwiają uczniom należącym do mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823) oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, o której mowa w tej ustawie, podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej przez prowadzenie:

- 1) nauki języka mniejszości narodowej lub etnicznej, zwanego dalej „językiem mniejszości”, oraz języka regionalnego;
- 2) nauki własnej historii i kultury.

2. Szkoły publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, w wymiarze do 30 godzin na II etapie edukacyjnym i do 15 godzin w liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, jeżeli organ prowadzący szkołę przyzna godziny na realizację tej nauki, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), zwanej dalej „ustawą”.

3. Przedszkola, szkoły i placówki publiczne mogą prowadzić dla uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym zajęcia artystyczne lub inne zajęcia, jeżeli organ prowadzący przedszkole, szkołę lub placówkę, na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, przyzna godziny na realizację tych zajęć.

§ 2. 1. Naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz naukę języka mniejszości lub języka regionalnego i naukę własnej historii i kultury w szkole organizuje odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły, na wniosek złożony przez rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia. Wniosek składa się w postaci papierowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się dyrektorowi odpowiednio przedszkola lub szkoły, w terminie do dnia 20 września.

3. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy przedszkole lub szkoła dysponuje wolnymi miejscami, dyrektor odpowiednio przedszkola lub szkoły może przyjąć wniosek, o którym mowa w ust. 1, po terminie, o którym mowa w ust. 2.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy całego okresu korzystania przez dziecko z wychowania przedszkolnego w danym przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej albo całego okresu nauki ucznia w danej szkole.

5. Złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z:

- 1) w przypadku nauki języka mniejszości lub języka regionalnego – zaliczeniem tych zajęć do obowiązkowych zajęć edukacyjnych ucznia;
- 2) w przypadku nauki własnej historii i kultury – zaliczeniem tych zajęć do dodatkowych zajęć edukacyjnych ucznia.

6. Rodzice dziecka lub ucznia albo pełnoletni uczeń mogą złożyć oświadczenie o rezygnacji z nauki języka mniejszości, nauki języka regionalnego i nauki własnej historii i kultury. Oświadczenie składa się dyrektorowi odpowiednio przedszkola lub szkoły, nie później niż do dnia 29 września roku szkolnego, którego dotyczy rezygnacja. Złożenie oświadczenia jest równoznaczne z zaprzestaniem udziału dziecka lub ucznia w nauce języka mniejszości, nauce języka regionalnego i nauce własnej historii i kultury.

7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, składa się w postaci papierowej.

8. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz oświadczenia, o którym mowa w ust. 6, określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej może być organizowana:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) przez prowadzenie zajęć przedszkolnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) przez prowadzenie zajęć przedszkolnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

2. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest prowadzona w wymiarze 6 zajęć przedszkolnych tygodniowo.

3. W przypadku gdy nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zajęcia przedszkolne są prowadzone także w języku polskim, w wymiarze 8 zajęć przedszkolnych tygodniowo.

§ 4. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w szkołach może być organizowana:

- 1) w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 2) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości lub języku regionalnym;
- 3) przez prowadzenie zajęć edukacyjnych w języku mniejszości lub języku regionalnym.

2. Uczniowie korzystający z nauki języka mniejszości lub języka regionalnego w formach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, realizują w języku polskim podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie:

- 1) edukacji polonistycznej – w klasach I–III szkoły podstawowej;
- 2) języka polskiego, historii w części dotyczącej historii Polski i geografii w części dotyczącej geografii Polski – w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej.

3. W przypadku gdy nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest organizowana w formie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w dwóch językach są prowadzone co najmniej 4 obowiązkowe zajęcia edukacyjne na danym etapie edukacyjnym, z wyjątkiem języka polskiego, historii w części dotyczącej historii Polski i geografii w części dotyczącej geografii Polski.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku klas I–III szkoły podstawowej.

§ 5. 1. Wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego organizowanej w formach, o których mowa w § 4 ust. 1, oraz nauki własnej historii i kultury określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

2. Na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego w zakresie rozszerzonym należy przeznaczyć dodatkowo, poza wymiarem godzin przeznaczonym na naukę tego języka w zakresie podstawowym, określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia:

- 1) w liceum ogólnokształcącym – 8 godzin tygodniowo w czteroletnim okresie nauczania;
- 2) w technikum – 8 godzin tygodniowo w pięcioletnim okresie nauczania.

3. Wymiar godzin nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury dyrektor szkoły określa w tygodniowym rozkładzie zajęć.

§ 6. Przed rozpoczęciem nauki języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury dyrektor szkoły informuje rodziców, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, o:

- 1) celu prowadzonych zajęć i ich miejscu w tygodniowym rozkładzie zajęć;
- 2) informacjach odnotowywanych w dokumentacji przebiegu nauczania, na świadectwach szkolnych promocyjnych, świadectwach ukończenia szkoły oraz świadectwach dojrzałości – w przypadku udziału ucznia w zajęciach z języka mniejszości lub języka regionalnego;
- 3) warunkach i sposobie oceniania i klasyfikowania ucznia z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego oraz nauki własnej historii i kultury, a także wpływie oceny z zajęć z języka mniejszości lub języka regionalnego na promowanie ucznia do klasy programowo wyższej oraz ukończenie szkoły;
- 4) uprawnieniach i obowiązkach uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego oraz o wymaganiach egzaminacyjnych.

§ 7. 1. Nauka języka mniejszości lub języka regionalnego w formach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 i 3, jest prowadzona w odrębnych oddziałach, jeżeli na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego zostanie zgłoszonych:

- 1) w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej – co najmniej 14 dzieci;
- 2) w szkole – co najmniej 7 uczniów na poziomie danej klasy.

2. Jeżeli liczba zgłoszonych dzieci w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej jest mniejsza niż liczba określona w ust. 1 pkt 1, naukę języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzi się wyłącznie w formie, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, dla grupy liczącej od 3 do 13 dzieci.

3. Jeżeli liczba zgłoszonych uczniów w szkole jest mniejsza niż liczba określona w ust. 1 pkt 2, naukę języka mniejszości lub języka regionalnego prowadzi się wyłącznie w formie, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej liczącej od 3 do 16 uczniów.

4. Tworzenie grup, o których mowa w ust. 3, odbywa się w ramach danego etapu edukacyjnego.

§ 8. 1. Jeżeli z powodu zbyt małej liczby zgłoszonych dzieci lub uczniów, o której mowa w § 7 ust. 2 i 3, albo braku nauczyciela nie ma możliwości zorganizowania nauczania języka mniejszości lub języka regionalnego w sposób określony w § 3 ust. 1 lub § 4 ust. 1, organ prowadzący przedszkole lub szkołę organizuje międzyprzedszkolne lub międzyszkolne zespoły nauczania. Dyrektor przedszkola lub szkoły przekazuje organowi prowadzącemu, w terminie do dnia 30 września danego roku szkolnego, listę dzieci lub uczniów zgłoszonych na naukę języka mniejszości lub języka regionalnego.

2. W międzyprzedszkolnym zespole nauczania nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest prowadzona w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, w wymiarze określonym w § 3 ust. 2.

3. W międzyszkolnym zespole nauczania nauka języka mniejszości lub języka regionalnego jest prowadzona w formie dodatkowej nauki języka mniejszości lub języka regionalnego, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, dla uczniów szkół tego samego typu w wymiarze 3 godzin tygodniowo.

4. W międzyszkolnym zespole nauczania nauka własnej historii i kultury jest prowadzona w wymiarze zgodnym z wymiarem określonym dla uczniów poszczególnych klas w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

5. Liczba uczniów w międzyprzedszkolnym lub międzyszkolnym zespole nauczania nie może być mniejsza niż 3 i większa niż 16 uczniów.

§ 9. 1. Za zgodą organu prowadzącego przedszkole lub szkołę liczba uczniów w oddziale, grupie, grupie międzyoddziałowej, grupie międzyklasowej, międzyprzedszkolnym i międzyszkolnym zespole nauczania może być mniejsza niż liczba określona w § 7 ust. 1–3 i § 8 ust. 5.

2. W uzasadnionych przypadkach organy prowadzące przedszkola lub szkoły mogą wspólnie prowadzić zespoły międzyprzedszkolne i międzyszkolne, ustalając w drodze porozumienia zasady ich prowadzenia.

§ 10. Nauczanie języka mniejszości, języka regionalnego, własnej historii i kultury oraz geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, odbywa się na podstawie programów nauczania dopuszczonych do użytku w szkole przez dyrektora szkoły.

§ 11. W wykonywaniu zadań, o których mowa w § 1, organy prowadzące oraz dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek publicznych współdziałają z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

§ 12. 1. Przedszkola i szkoły publiczne podejmują, w razie potrzeby, dodatkowe działania mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego oraz wspomagające ich edukację, w szczególności przez prowadzenie zajęć wyrównawczych.

2. W przedszkolu i szkole publicznej można zatrudnić, w charakterze pomocy nauczyciela, asystenta edukacji romskiej. Asystent edukacji romskiej udziela dzieciom i młodzieży pochodzenia romskiego pomocy w kontaktach ze środowiskiem przedszkolnym lub szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz z przedszkolem lub szkołą.

§ 13. Sposób organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia dla uczniów niebędących obywatelami polskimi określają przepisy wydane na podstawie art. 165 ust. 16 ustawy.

§ 14. Poczucie tożsamości religijnej uczniów jest podtrzymywane przez organizację nauki religii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

§ 15. Do dotychczasowych gimnazjów, klas dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych oraz klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 16, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach i klasach.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 263).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

Minister Edukacji Narodowej: *A. Zalewska*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji
Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. (poz. 1627)

Załącznik nr 1

WZÓR

WNIOSEK O OBJĘCIE DZIECKA/UCZNIA NAUKĄ JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ,
NAUKĄ JĘZYKA MNIEJSZOŚCI ETNICZNEJ, NAUKĄ JĘZYKA REGIONALNEGO
ORAZ NAUKĄ WŁASNEJ HISTORII I KULTURY

Imiona i nazwiska rodziców ¹⁾ / imię i nazwisko pełnoletniego ucznia ²⁾ : 1. 2.	Miejscowość i data:
	Imię i nazwisko dyrektora oraz nazwa przedszkola/szkoły ²⁾ :
Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) wnoszę o objęcie (imię i nazwisko dziecka/ucznia) od roku szkolnego...../..... nauką: 1) języka³⁾ jako języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego²⁾; <u>preferowana forma zajęć⁴⁾</u>: a) dodatkowa nauka języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego²⁾, b) zajęcia prowadzone w dwóch językach: języku polskim i języku mniejszości narodowej/języku mniejszości etnicznej/języku regionalnym²⁾, c) zajęcia prowadzone w języku mniejszości narodowej/języku mniejszości etnicznej/języku regionalnym²⁾; 2) własnej historii i kultury⁵⁾.	
Podpisy rodziców/pełnoletniego ucznia ²⁾ : 1. 2.	Data i podpis osoby przyjmującej wniosek:

¹⁾ Zgodnie z art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.) przez rodziców należy także rozumieć prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

²⁾ Właściwe zaznaczyć.

³⁾ Należy wpisać właściwy język.

⁴⁾ Należy zaznaczyć preferowaną formę zajęć.

⁵⁾ Nauka własnej historii i kultury jest prowadzona dla uczniów klas: V i VI szkoły podstawowej, II i III liceum ogólnokształcącego, II i III technikum, I i II branżowej szkoły I stopnia oraz I branżowej szkoły II stopnia.

WZÓR

OŚWIADCZENIE O REZYGNACJI Z OBJĘCIA DZIECKA/UCZNIA NAUKĄ JĘZYKA
MNIJSZOŚCI NARODOWEJ, NAUKĄ JĘZYKA MNIJSZOŚCI ETNICZNEJ,
NAUKĄ JĘZYKA REGIONALNEGO ORAZ NAUKĄ WŁASNEJ HISTORII I KULTURY

Imiona i nazwiska rodziców¹⁾ / imię i nazwisko pełnoletniego ucznia²⁾: 1. 2.	Miejscowość, data: .....
	Imię i nazwisko dyrektora oraz nazwa przedszkola/szkoły²⁾: ....
Oświadczam, że rezygnuję z objęcia (imię i nazwisko dziecka/ucznia) od roku szkolnego...../..... nauką: 1) języka³⁾ jako języka mniejszości narodowej/języka mniejszości etnicznej/języka regionalnego²⁾; 2) własnej historii i kultury.	
Podpisy rodziców/pełnoletniego ucznia²⁾: 1. 2.	Data i podpis osoby przyjmującej oświadczenie: .....

¹⁾ Zgodnie z art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.) przez rodziców należy rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

²⁾ Właściwie zaznaczyć.

³⁾ Należy wpisać właściwy język.

Załącznik nr 3

WYMIAR GODZIN NAUKI JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ, NAUKI JĘZYKA MNIEJSZOŚCI ETNICZNEJ, NAUKI JĘZYKA REGIONALNEGO
ORAZ NAUKI WŁASNEJ HISTORII I KULTURY W SZKOŁACH

Typ szkoły	Tygodniowy wymiar godzin nauki języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego				Roczny wymiar godzin nauki własnej historii i kultury
	Klasa	Nauczanie w języku mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej, języku regionalnym	Nauczanie w dwóch językach: języku polskim i języku: mniejszości narodowej, języku mniejszości etnicznej, języku regionalnym	Nauczanie języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego w formie dodatkowej nauki języka	
Szkoła podstawowa	I	4	4	3	-
	II	5	5	3	-
	III	5	5	3	-
	IV	4	6	3	-
	V	4	6	3	25
	VI	5	5	3	25
	VII	4	5	3	-
	VIII	5	6	3	-
Liceum ogólnokształcące (zakres podstawowy)	I	4	4	3	-
	II	5	4	3	20
	III	4	5	3	20
	IV	4	4	3	-
	V	3	3	3	-
Technikum (zakres podstawowy)	I	3	3	3	-
	II	4	4	3	20
	III	4	4	3	20
	IV	3	3	3	-
	V	3	3	3	-
Branżowa szkoła I stopnia	I	2	2	3	15
	II	2	2	3	15
	III	2	2	3	-
Branżowa szkoła II stopnia	I	2	2	3	10
	II	2	2	3	-